

ситуацій в оперативній обстановці виробляється шляхом застосування на заняттях елементів неясності, новизни, невідомості, непередбаченості. Із цією метою інформація про обстановку, яка видається курсантам, навмисно робиться суперечливою, неточною, застарілою, неясною, недостатньою. Місця проведення занять слід постійно змінювати. Створюються труднощі, які унеможливають успішне застосування добре відпрацьованих прийомів, навмисно порушується відомий курсантам план навчання, ставляться незвичайні завдання.

Небезпека, ризик, відповідальність, включені в процес навчання, розвивають у працівників ОВС сміливість, мужність, стійкість. Ідеться про безпеку не тільки для здоров'я й життя, а й для збереження зброї, спеціальної техніки, про можливість позбутися високої оцінки за службу підготовку, втратити авторитет в очах начальників, товаришів.

У психологічній підготовці слід дотримуватися загальних правил послідовності в нарощуванні труднощів. Спочатку особовий склад навчається виконувати дії за простих умов, які потім дедалі більше ускладнюються. При виборі ступеня складності для чергового заняття слід виходити з такого правила: вибирати максимально складні, але доступні при певному рівні підготовки працівників ОВС умови, за складністю умови заняття завжди повинні бути вище, ніж попереднього.

На закінчення вкажемо на необхідність вивчення основ епідеміології та інфекційних хвороб, особливостей конкретних видів інфекційних захворювань (визначення ступеня небезпеки інфекційного захворювання, тривалості інкубаційного періоду, механізму передачі тощо), проведення роз'яснювальної роботи та інструктажів заходів безпеки працівниками санітарно-епідеміологічної та ветеринарної служб як серед населення, так і серед особового складу ОВС, який залучається до дій на території надзвичайної ситуації.

Крім того, для підвищення ефективності діяльності й запобігання втратам серед особового складу, що забезпечує режимно-карантинні заходи, обов'язкові перевірка наявності засобів індивідуального захисту, проведення вакцинацій і періодичних медичних оглядів.

Отже, підготовка працівників ОВС для забезпечення

режимно-карантинних заходів в умовах епідемії, епізотії велика, складна й вимагає подальшого вивчення.

Література

1. Адміністративна діяльність міліції: Підруч. / [за заг. ред. О.М. Бандурки]. - Х.: Вид-во Нац. ун-ту внутр. справ, 2004. - 448 с.
2. Басов А.В. Адміністративно-правовий режим надзвичайного стану: дис.... канд. юрид. наук: 12.00.07 / Басов Андрій Віталійович. - Х., 2006. - 228 с.
3. Дії працівників міліції в умовах надзвичайних ситуацій природного і техногенного характеру. - К.: Київський нац. ун-т внутр. справ, 2008. - 57 с.
4. Католик Г.В. Техногенні катастрофи: психологічна допомога очевидцям та постраждалим: Наук.-метод. зб. / Г.В. Католик, І.О. Корнієнко. - 2-ге вид., допов. - Львів : Червона калина, 2003. - 124 с.
5. Криворучко Л.С. Організація професійної підготовки працівників органів внутрішніх справ до дій в екстремальних умовах. - Автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.07 / Л.С. Криворучко. - Харків, 2008. - 20 с.
6. Кузніченко С.О. Становлення та розвиток інституту надзвичайних адміністративно-правових режимів в Україні: дис.... д-ра юрид. наук: 12.00.07 / Кузніченко Сергій Олександрович. - Сімферополь, 2010. - 463 с.
7. Про введення надзвичайного стану в населених пунктах Автономної Республіки Крим: Указ Президента України від 3 грудня 2005 р. № 1692 // Іменем Закону. - 16 грудня 2005 р.
8. Сыропятов О.Г. Психопатология чрезвычайных ситуаций / О.Г. Сыропятов, Г.В. Иванцова. - К.: Наук. світ, 2005. - 64 с.
9. Яковенко С.І. Соціально-психологічна допомога при надзвичайних ситуаціях та критичних інцидентах / С.І. Яковенко, В.І. Лисенко; НАН України. Ін-т соціології. Центр соціал. експертиз і прогнозів. - К., 1999. - 224 с.

Головацький О.О.

викладач кафедри тактико-спеціальної та вогневої підготовки

ОДУВС

Надійшла до редакції: 21.02.2014

УДК 351.851

ГЕНЕЗА АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ НАУКОВОЇ СФЕРИ В УКРАЇНІ

Данилова І. П.

Стаття присвячена необхідності проведення аналізу вітчизняних і зарубіжних наукових, науково-публіцистичних джерел і чинного вітчизняного законодавства, дослідженню й узагальненню особливостей адміністративно-правового регулювання сфери науки в історичному сенсі, які пливають на сучасний стан розвитку держави та суспільства.

Ключові слова: наука, генезис, аналіз, систематизація, адміністративно-правове регулювання наукової сфери.

Статья посвящена необходимости проведения анализа украинских и зарубежных научных, научно-публицистических источников, действующего украинского законодательства, исследованию и выявлению особенностей административно-правового

регулирования сферы науки в исторической плоскости, которые влияют на современное состояние развития государства и общества.

Ключевые слова: наука, генезис, анализ, систематизация, административно-правовое регулирование научной сферы.

This article is devoted to the need to carry out an analysis of Ukrainian and foreign scientific, journalistic sources and current legislation of Ukraine, research and identify the features of administrative - lawful adjusting in the field of science in historical perspective that affect the current state of development of the polity and society.

Keywords: science, genesis, analysis, systematization, administrative-lawful adjusting of the scientific sphere.

Необхідно зазначити, що глобальні проблеми, які існують у науковій сфері мають давню історію та складний соціально-політичний характер у зв'язку з тим, що їх виникнення пов'язане з діяльністю людства та держави, обранням певних раціональних шляхів взаємодії один з одним.

Отже, об'єктивна потреба адміністративно-правового регулювання наукової сфери пояснюється соціально-економічними чинниками, серед яких, насамперед, необхідно виділити наступні:

намагання держави мінімізувати рівень відтоку наукового потенціалу України;

розробка ефективного механізму правового забезпечення права громадян на свободу наукової і технічної творчості;

введення дійового державного контролю за дотриманням і виконанням положень діючого законодавства про наукову та науково-технічну діяльність;

впровадження системи ефективного покарання й посилення адміністративної відповідальності за вчинення правопорушень у сфері науки.

З метою виконання зазначених завдань, необхідно провести аналіз і дослідити особливості адміністративно-правового регулювання наукової сфери в історичному сенсі, що допоможе визначити й узагальнити правові та організаційні засади адміністративно-правового регулювання науки як об'єкту адміністративно-правового регулювання, усунути прогалини й недоліки в чинному законодавстві України, попередити настання несприятливих наслідків як для держави, так і для суспільства загалом.

Питання генези адміністративно-правового регулювання наукової сфери в межах юридичної науки є, на жаль, малодослідженим, хоча деякими авторами були розглянуті окремі аспекти адміністративно-правового регулювання наукової діяльності, а саме: питання державного регулювання діяльності наукових товариств у XIX - на початку XX століття [1, 208], окремі аспекти загальної характеристики наукової діяльності юридичного факультету Львівського Державного Університету ім. І.Я. Франка, Київського Державного Університету ім. Т.Г. Шевченка, юридичного факультету Одеського (Новоросійського) Державного Університету, питання адміністративно-правового регулювання підготовки науково-педагогічних працівників (історична парадигма розвитку) [2, 25], значення та внесок Києво-Могилянської Академії в розвиток науки та культури України (історичний екскурс) [3, 57], окремі елементи адміністративно-правового регулювання пенсійного забезпечення наукових (науково-педагогічних) працівників (ретроспективна площина та сучасність) [4, 12]. Однак на сьогодні немає жодної наукової праці та комплексного дослідження, в яких би отримали своє відображення всі особливості історичного розвитку адміністративно-правового регулювання наукової сфери.

На сучасному етапі розвитку держави й суспільства питання генези адміністративно-правового регулювання наукової сфери є недостатньо дослідженим, що ускладнює процеси вирішення культурних, соціальних, економічних та інших проблем, подальше створення необхідних умов для реалізації інтелектуального потенціалу громадян у сфері науково-технічної діяльності. Тому необхідно провести всебічний аналіз історичних документів, наукових праць видатних вчених минулих століть з метою дослідження особливостей адміністративно-пра-

вового регулювання наукової сфери в історичному сенсі та уникнення негативного досвіду взаємодії держави та суспільства у сфері науки шляхом проведення детального дослідження неточностей, узагальнень, існуючих в історичних юридичних джерелах задля не повторення їх у подальшому.

На основі аналізу вітчизняних і зарубіжних наукових, науково-публіцистичних джерел і чинного вітчизняного законодавства та врахування досягнень юридичної науки загалом маємо на меті дослідити та узагальнити особливості адміністративно-правового регулювання сфери науки в історичному сенсі, визначити й узагальнити правові та організаційні засади адміністративно-правового регулювання наукової сфери й проаналізувати вплив специфіки наукової діяльності минулих часів, як особливого виду суспільного виробництва, на сучасний стан розвитку держави та суспільства.

Конкретні суспільні потреби, а також завдання, що стояли перед суспільством на кожному етапі його історичного розвитку, зумовлювали необхідність розробки й впровадження різних програм, форм і методів досліджень у сфері науки як однієї з найважливіших складових духовного світу людства. Вона виступає як результат діяльності багатьох поколінь мислителів, що цікавилися проблемами суспільного й державного устрою, політикою, взаємовідносинами особистості й суспільства [5, 15].

Ставлячи за мету дослідження механізму адміністративно-правового регулювання наукової сфери в Україні, доцільно зазначити, що Україна як держава значною мірою формувалася й розвивалася під впливом Російської імперії, тоді як західна її частина - під впливом країн Східної Європи. Саме тому, на нашу думку, досліджувати генезис адміністративно-правового регулювання наукової сфери доцільно з часів доби Київської Русі, що власне дає підстави визначити перший його етап.

Так, саме за часів існування Київської держави розпочався принципово важливий процес виділення науки в самостійну галузь духовної культури. Дуже важливими були зв'язки з Візантією - головною берегинею античної спадщини, майже втраченої в Західній Європі. Отримали популярність окремі фрагменти з творів Платона, Аристотеля та Іоанна Дамаскіна (візантійський релігійний письменник).

Великий князь Київський Ярослав Мудрий вважається засновником книгарської справи, вченості та освіти в стародавній Україні-Русі.

У Русі-Україні розповсюджувалися трактати з історії, філософії, права, природних наук, що, у свою чергу, впливало на рівень освіченості суспільства. Отже, на нашу думку, можливо говорити про елементи просвітництва монархії часів Ярослава Мудрого.

Значних успіхів було досягнуто в галузі права. З IX століття діє "Закон руський". У 1016 році з'являється звід законів "Правда Ярослава".

Підсумком накопичення даних у різних галузях знань стало створення енциклопедій. Першою енциклопедією на Русі став "Ізборник" митрополита Іларіона (1073 р.). Треба виділити такі принципи, характерні риси вітчизняної освіти й науки доби, яка розглядається: відкритість до світу, активне запозичення й використання набутих інших народів, що виражалось у живанні грецької та латинської мов, широкій перекладацькій діяльності освітніх і наукових центрів.

Однак доцільно наголосити, що закріпленню на зако-

нодавчому рівні, а саме в першому систематизованому зводі правових звичаїв і князівських розпоряджень - "Руській Правді", певних положень, які б належним чином регулювали особливості наукової діяльності того часу, зовсім не приділяється уваги, враховуючи той факт, що державно-правова традиція того періоду формувалася під впливом християнської релігії та церкви. Саме тому загальна тенденція розвитку науки відображалася в наданні певних дозволів та у введенні заборон на зайняття науковою діяльністю з боку Церкви або Князя.

У праві доби Галицько-Волинської держави (XII-XIII ст. ст.) продовжує зберігатися тенденція відсутності законодавчих пам'яток української держави, які б повністю розкривали систему заходів адміністративно-правового регулювання наукової сфери.

Уся повнота влади у сфері соціально-політичної діяльності розподіляється між Князем і Боярською Радою, однак регулювання наукової діяльності відходить на другий план, оскільки першочерговим питанням для вирішення стає з'ясування рівня впливу зазначених органів влади на стан суспільного розвитку держави.

Через своєрідне становище тогочасної України на національне законодавство нашаровувались, практично повністю його поглинаючи в окремих компонентах, правничі вимоги сусідніх держав - Росії, Австрії, Польщі.

Зазначене надає нам можливість визначити наступний етап розвитку адміністративно-правового регулювання наукової сфери. Так, Литовсько-Руська держава, яка пізніше стала Польсько-Литовською (XIII-XVI ст. ст.) все більше відчувала на собі політичний, релігійний її соціальний тиск панської Польщі [8, 94]. Керуючись вказаним, державне регулювання наукової сфери відбувалося через прецедент, звичаї, запозичені здебільшого на Русі, враховуючи той факт, що Польща в державному регулюванні будь-якої сфери опиралась на єдину підставу - старовину, що здавалося шляхтичам достатньо обґрунтованим.

Однак цей період є важливим і визначним в історії української науки, оскільки саме тоді завдяки здійсненню масштабної систематизації правових норм, що діяли в державі, правителями Великого князівства Литовського було прийнято три статuti, в яких хоч і не отримали відображення положення, що належним чином закріпили механізм адміністративно-правового регулювання наукової сфери, але ці видатні пам'ятки права литовсько-руського та українського народів сприяли підвищенню рівня законодавчої техніки й виведенню нормотворчої діяльності на передові позиції європейської юридичної думки [8, 95].

Крім того, говорячи про історію розвитку наукової сфери в Україні, необхідно звернути увагу на виразника й носія специфічних рис духовності українського народу, могутнього чинника формування його самосвідомості, джерело ідей боротьби за національну свободу - Києво-Могилянську академію, яка справила найбільший вплив на розвиток освіти, науки та культури. Саме Академія стала осередком просвітницьких і наукових гуртків [9, 102].

У період з кінця XVIII ст. вбачається посилення тенденції державного регулювання права інтелектуальної власності, що, у свою чергу, є невід'ємним елементом творчої діяльності, яка вважається основоположною частиною будь-якої наукової діяльності, оскільки саме остання - це творчий, науко-дослідний процес, який направлений на отримання корисної інформації задля досягнення певної мети.

Авторське право Російсько-австрійської доби було тісно пов'язане з цензурним законодавством. У 1816 р. Міністерство народної освіти видало розпорядження, яке вимагало, щоб при поданні рукописів на цензуру до них додавали докази прав видавця на їх друк.

У 1830 р. було затверджене нове Положення про права авторів, перекладачів і видавців, згідно з яким охороні підлягали статті в наукових журналах, приватні листи.

Важливість цього періоду підкреслюється ще й тим, що протягом 1826-1830 рр. спеціальною комісією під керівництвом М.М. Сперанського було підготовлено Звід законів Російської імперії. Саме цей законодавчий акт було присвячено належній охороні прав інтелектуальної власності, за порушення яких передбачалася відповідальність у вигляді примусових робіт, накладання штрафу та арешту. Це був дуже важливий крок, прийнятий з боку держави, який допоміг вивести науку на новий якісний рівень, чому, не в останню чергу, сприяло посилення відповідальності за вчинення вказаних правопорушень [10].

Вказані етапи здебільшого характеризуються фрагментарністю правового регулювання наукової сфери, відсутністю спеціальних актів і управлінських структур, сполученням регулятивних функцій держави. Період від Київської Русі аж до 1917 р. для української держави окреслюється повною втратою автономії, постійними визвольними війнами, посиленням соціального та національно-релігійного гніту, внаслідок чого наукова діяльність і належний законодавчий механізм її регулювання були поставлені державою на другий план.

Однак період кінця XIX - початку XX століття відомий як етап заснування юридичних наукових товариств, який здобув великих масштабів. Так, у великих містах, де були юридичні факультети університетів, формувалися спілки й наукові товариства, що мали мету консолідувати зусилля юристів теоретиків і юристів-практиків для розробки проблем вітчизняного права [11, 234]. Усі наукові товариства працювали над актуальними юридичними проблемами, розробляли й розвивали юридичну науку, обмінювались досвідом і досягненнями [12, 156]. Все це, звичайно, впливало на формування системи юридичної науки на Україні.

На початку XX століття адміністративне законодавство характеризується обмеженням прав особи. Громадські свободи, проголошені Маніфестом 17 жовтня 1905 року, з часом були обмежені тимчасовими правилами.

"Тимчасові правила про пресу" від 24 листопада 1905 року забороняли наукові публікації, в яких вбачалася загроза безпеці держави та заклик до припинення занять в учбових закладах. Отже, вільне вираження науково обґрунтованої позиції заборонялося на державному рівні.

22.11.1922 р. Президією ВУЦВК було прийнято постанову про надання Кодексу Законів про народну освіту чинності [13]. Кодекс розглядав органи освіти, наукові й культурно-просвітні заклади як знаряддя диктатури пролетаріату, втілював намагання держави охопити всеосяжним владним впливом сферу освіти, науки і культури.

Подальше соціально-культурне й наукове будівництво отримало своє регламентування в Положенні про обласні, районні, міські і районні в містах, селищні й сільські Ради депутатів трудящих УРСР, яке було затверджено 31.05.1957 р. Президією Верховної Ради УРСР [8, 360].

10 грудня 1971 року Президією Верховної Ради УРСР

було прийнято Кодекс законів про працю УРСР, в якому отримали своє відображення положення, що присвячені пільговій системі для працівників, які поєднують роботу з навчанням, а саме: додаткова відпустка у зв'язку з навчанням у вищих навчальних закладах, навчальних закладах післядипломної освіти та аспірантурі; надання працівникам, які навчаються у вищих навчальних закладах та аспірантурі, вільних від роботи днів; оплата проїзду до місця знаходження вищого навчального закладу [14]. Отже, враховуючи зазначене, можна зробити висновок, що держава надавала підтримку майбутнім науковим діячам.

Важливою подією в адміністративно-правовому регулюванні наукової сфери стало прийняття Верховною Радою Української РСР 20 квітня 1978 року Основного Закону держави - Конституції Української Радянської Соціалістичної Республіки, яка на відміну від Конституцій 1929 та 1937 рр., у ст. 26 закріплювала положення, відповідно до якого в разі виникнення потреб суспільства, держава забезпечує планомірний розвиток науки й підготовку наукових кадрів, організує впровадження результатів наукових досліджень у народне господарство та інші сфери життя [15].

Крім того, було розроблено план науково-технічних робіт, який, по суті, став програмним документом розвитку радянської науки й планувався в загальнодержавних масштабах.

У систему єдиної радянської науки входила Академія наук СРСР, республіканські Академії наук, філіали, центри, відділення АН СРСР, вищі навчальні заклади, дослідницькі центри Академії медичних наук СРСР, Академії педагогічних наук СРСР, Всесоюзної академії сільськогосподарських наук, галузеві науково-дослідні інститути, науково-виробничі об'єднання й лабораторії.

Сучасний етап розвитку адміністративно-правового регулювання наукової сфери було розпочато з відновленням незалежності України. Так, 16 липня 1990 р. Верховною Радою УРСР було прийнято Декларацію про державний суверенітет України. У цьому історичному документі було визначено, що Україна є самостійною у вирішенні питань науки, освіти, культурного й духовного розвитку української нації [16].

28 червня 1996 р. Верховна Рада України прийняла Конституцію України, відповідно до положень якої громадянам гарантується свобода літературної, художньої, наукової й технічної творчості, захист інтелектуальної власності, їхніх авторських прав, моральних і матеріальних інтересів, що виникають у зв'язку з різними видами інтелектуальної діяльності [17].

Процеси трансформації науково-технологічної сфери України за часи її незалежності ґрунтувались на соціально-економічних вимогах, які найбільше відбилися на сучасному розвитку науки, визначили можливість її впливу на економічний розвиток та розв'язання проблем державотворення.

Однак лише наприкінці 1999 року сталося деяке послаблення негативних тенденцій у розвитку української науки. Це було пов'язане з настанням певних позитивних змін в економіці України - зростанням ВВП, обсягів виробництва в промисловості та сільському господарстві.

Відповідного оновлення в цей період набув і законодавчий процес.

Основними документами, що стосуються регулювання наукової сфери, з моменту проголошення незалежності України, окрім зазначених, також є: Закони України "Про

наукову і науково-технічну діяльність" від 13 грудня 1991 р., "Про наукову і науково-технічну експертизу" від 10 лютого 1995 р., "Про наукові парки" від 25 червня 2009 р., "Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій" від 14 вересня 2006 р., "Про науково-технічну інформацію" від 25 червня 1993 р.; постанови Кабінету Міністрів України: "Про затвердження Положення про дослідницький університет" від 17.02.2010 р., "Про затвердження мінімальних ставок винагороди авторам технологій і особам, які здійснюють їх трансфер" від 04.06.2008 р.; Накази Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України "Про затвердження примірних зразків документів, що додаються до заяв, для проведення ліцензування освітніх послуг у сфері дошкільної, загальної середньої, позашкільної, професійно-технічної та вищої освіти" від 17.09.2012 р., "Про проведення конкурсу наукових і науково-технічних проектів на виконання завдань Державної цільової науково-технічної та соціальної програми "Наука в університетах" на 2008-2017 роки" від 28.02.2013 р.; Укази Президента України "Про додаткові заходи щодо підтримки молодих учених" від 9 квітня 2002 р., "Про державні стипендії для видатних діячів науки, освіти, культури і мистецтва, охорони здоров'я, фізичної культури і спорту та інформаційної сфери" від 10 вересня 2011 р. та інші.

Аналіз чинного законодавства, яке здійснює регулювання наукової сфери, дає підстави стверджувати, що наразі система законодавства в цій сфері загалом є сформованою. Проте існують певні проблеми, зокрема: відсутність створення належного механізму реалізації положень зазначених законодавчих актів, низький рівень стимулювання молодих вчених і науковців, що свідчить про потребу подальшого розвитку "законодавства про науку" шляхом його систематизації.

Дослідження генези формування інституту адміністративно-правового регулювання науки дозволило визначити наступну періодизацію її розвитку: I - Руська доба (IX-XIII ст.ст.), II - Литовсько-польська доба (XIII-XVI ст.ст.), III - Російсько-австрійська доба (XVI - початок XX ст.ст.), IV - Радянська доба (1917-1991 рр.), V - сучасна доба (1991-2013 рр.).

Необхідно підкреслити, що на сьогодні повернення до звичення й аналізу історично-правових аспектів розвитку законодавства, яке регулює формування особливостей наукової діяльності та науки загалом, у майбутньому сприятимуть підвищенню ефективності їх реалізації й вдосконаленню положень сучасного законодавства України, що є одним з пріоритетних завдань держави на сучасному етапі розвитку України. Адже залежно від рівня адміністративно-правового регулювання наукової сфери та впровадження належних засобів її захисту можна говорити про дотримання в нашій державі конституційних прав фізичних осіб на свободу літературної, художньої, наукової й технічної творчості та розробки програми реалізації цих прав.

Доречно зазначити, що розвиток адміністративно-правового регулювання наукової сфери відбувався поступово, спочатку на концептуальному рівні та за допомогою ціннісних державних орієнтирів, а саме під дією певних чинників впливу, що домінували в державі на тому чи іншому етапі її розвитку. А отже, спостерігається тенденція синтезації емпіричних знань у теоретично-концептуальні ідеї, які отримали своє належне втілення й законодавче закріплення на сучасному етапі розвитку держави та суспільства. Все це призводить до висновку

про те, що наука сьогодення, порівняно з іншими етапами її адміністративно-правового регулювання, вийшла на новий якісний рівень розвитку.

Підсумовуючи певною мірою викладене, можна дійти висновку, що саме дослідження історичних особливостей адміністративно-правового регулювання наукової сфери в майбутньому надасть змогу прослідити динаміку процесів змін, які відбувалися в цій сфері, та зробити певні корисні правові узагальнення щодо її подальшого розвитку. Однак на сучасному етапі політика держави в науковій сфері залежить не тільки від втілення її напрямків у спеціальних нормативних актах і методах адміністративно-правового регулювання, а й від рівня правосвідомості та культури суспільства України.

Література

1. Юридична наука і освіта на Україні // Ю.С. Шемушенко, Л.Б. Ученко, Б.М. Бабій та ін. Відп. ред. Ю.С. Шемушенко; НАН України Інститут держави і права. - К. Наукова думка, 1992. - 705 с.
2. Юридична освіта та правова держава (до 150-річчя юридичного інституту ОДУ): Збірник наукових праць. - Одеса. Астропринт. 1997. - 304 с.
3. Петров Н.И. О словесных науках и литературных занятиях в Киево-Могилянской академии от начала ее до преобразования в 1819 году. - К., 1968. - Т. 1. - 202 с.
4. Ермоловська О.Ю. Соціальний захист як фактор стабілізації життєвого рівня населення в умовах трансформаційної економіки: Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук. - Х. - 1996. - 27 с.
5. Історія світової науки. - Х. 1983. - 508 с.
6. Платон. Государство // Соч.: В 3 т. - М., 1971.
7. Гордон М.В. Советское авторское право. - М.,

1955. - 118 с.

8. Музиченко П.П. Історія держави і права України. - К.: Вентурі, 1999. - 856 с.
9. Хижняк З.І. "Києво-Могилянська академія. Історичний нарис". - К., 1994. - С. 138.
10. Акуленко В. Історико-правові аспекти захисту прав інтелектуальної власності / В. Акуленко. - [Електронний ресурс]: <http://www.justinian.com.ua/article.lbhp?id=2356/>
11. Полянська-Василенко Н. Історія України. - Львів, 1991. - С. 301.
12. Святоцький О.В. Історія України. - К.: Юрінком Інтер, 2004. - С. 201.
13. Бабій Б.М. Українська радянська держава в період відбудови народного господарства (1921-1925 рр.). К., 1961; Усенко И.Б. Первая кодификация зак-ва Укр. ССР. - К., 1989; Рябошапка Л.И. Кодекс законов о нар. просвещении УССР 1922 г. - К., 1991.
14. Кодекс законів про працю від 10.12.1971р. // ВВР. - 1971. - № 31. - С. 375
15. Конституція УРСР від 20.04.1978 р. - [Електронний ресурс]: <http://www.histua.com/knigi/.../konstituciya-ursr-1978.pdf>.
16. Декларація про державний суверенітет України від 16.07.1990 р. // ВВР. - 1990. - № 31. - С. 429.
17. Конституція України, прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. - 1996. - № 30. - С. 141.

Данилова І.П.

здобувач кафедри економічної безпеки
Національної академії внутрішніх справ
Надійшла до редакції: 02.03.2014

УДК 351.9:347.961

ПРАКТИЧНИЙ ЗМІСТ УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЩОДО ОРГАНІВ НОТАРІАТУ В УКРАЇНІ

Чудний О. В.

Стаття присвячена дослідженню практичного змісту управлінської діяльності щодо органів нотаріату в Україні, що реалізується за допомогою виконання певних повноважень через відповідні форми та методи. Автор визначив їх специфіку та проаналізував сучасний стан розвитку державного управління нотаріальною діяльністю. Розглянув причини наявності деяких недоліків зазначеної діяльності та запропонував деякі шляхи вдосконалення й подальшого розвитку державного управління нотаріальною діяльністю в Україні.

Ключові слова: управлінська діяльність, органи нотаріату, форма, метод, державне управління.

Статья посвящена исследованию практического содержания управленческой деятельности относительно органов нотариата в Украине, которая реализуется с помощью выполнения определенных полномочий через соответствующие формы и методы. Автор определил их специфику и проанализировал современное состояние развития государственного управления нотариальной деятельностью. Рассмотрел причины наличия некоторых недостатков отмеченной деятельности и предложил некоторые пути совершенствования и

последующего развития государственного управления нотариальной деятельностью в Украине.

Ключевые слова: управленческая деятельность, органы нотариата, форма, метод, государственное управление.

The article is devoted research of practical maintenance of administrative activity in relation to the organs of notariatu in Ukraine which will be realized by implementation of certain plenary powers through the proper forms and methods. An author defined their specific and analysed modern development of state administration of notarial activity status. Considered reasons of presence of some lacks of the noted activity and offered some ways of perfection and subsequent development of state administration of notarial activity in Ukraine.

Keywords: administrative activity, organs of notariatu, form, method, state administration.

Здійснюючи аналіз практичного змісту управлінської діяльності щодо органів нотаріату в Україні, слід зазначити, що останній втілюється в життя шляхом реалізації наданих державою повноважень за допомогою певних форм і методів державного управління. Цей процес є досить важливим і складним. Узнявши за

© О.В. Чудний, 2014